

วิธีดำเนินการวิจัยและการรวบรวมข้อมูล

ในบทนี้จะเสนอวิธีการดำเนินการวิจัย กล่าวถึงประชากรในโครงการวิจัย ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในภาคการวิจัยสนาม (Field Research) การเก็บรวบรวมข้อมูล การเสนอข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ส่วนผลของการวิเคราะห์ข้อมูลจะอยู่ในบทถัดไป

1. วิธีดำเนินงานวิจัย

ประชากร

การวิจัยนี้มุ่งจะศึกษาถึงทางอาชีพไปสู่ตำแหน่งศึกษาธิการอำเภอและศึกษาธิการจังหวัด ดังนั้นประชากรในโครงการวิจัยถึงโตแก่ศึกษาธิการอำเภอและศึกษาธิการอำเภอประจำกิ่งอำเภอที่กำลังดำรงตำแหน่งอยู่ในขณะที่ทำการวิจัยนี้จำนวน 533 คน และศึกษาธิการจังหวัดทั้ง 71 จังหวัด รวม 71 คน ไม่รวมศึกษาธิการจังหวัดประจำกระทรวง

เครื่องมือ

การวิจัยเรื่องนี้มีภาคการวิจัยสนาม (Field Research) ด้วย เพื่อจะสำรวจความคิดเห็นของศึกษาธิการนำมาประกอบกับข้อมูลที่คนจากทะเบียนประวัติของศึกษาธิการทุกคนที่กองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยสนามนี้ โตแก่ แบบสัมภาษณ์ซึ่งนำไปใช้กับประชากรที่สุ่มตัวอย่าง (Sampling) จากจำนวนศึกษาธิการอำเภอและศึกษาธิการจังหวัดทั่วประเทศ 5% ของประชากรทั้งหมด (ประมาณ 30 คน) โดยกำหนดจังหวัดละ 3 คน เลือกเอาศึกษาธิการอำเภอ 2 คน และศึกษาธิการจังหวัด 1 คน รวม 10 จังหวัด โดยมีหลักเกณฑ์ว่าทั้ง 10 จังหวัดนี้จะต้องครอบคลุมอาณาเขตทั่วประเทศตามภาคภูมิศาสตร์ และข้อมูลที่ได้อาจมีลักษณะกระจายในแต่ละภาคพอสมควร การคมนาคมระหว่างจังหวัดต่าง ๆ ที่เลือกต้องสะดวกและประหยัด เพราะ

ทองไปสัมภาษณ์ควยตนเองทุกจังหวัด ฉะนั้นจึงเลือกจังหวัดต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ คือ

ภาคกลางเลือกจังหวัด นนทบุรีและอยุธยา

ภาคตะวันออกเลือกจังหวัด ชลบุรีและจันทบุรี

ภาคเหนือเลือกจังหวัด พะเยาและเชียงใหม่

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเลือกจังหวัด นครราชสีมาและมหาสารคาม

ภาคใต้เลือกจังหวัด สุราษฎร์ธานีและภูเก็ต

1.1 การแยกประเภทงานบริหาร

แบบสัมภาษณ์ของการวิจัยสนาม (Field Research) นี้เป็นคำถาม

ที่เกี่ยวกับประสบการณ์และความคิดเห็นในการปฏิบัติงานโดยตรงเพื่อนำมาประกอบและสนับสนุนข้อมูลที่ได้จากทะเบียนประวัติของศึกษานิเทศก์ดังกล่าวแล้ว ดังนั้นคำถามจึงครอบคลุมดังต่อไปนี้คือ

ข้อ 5 - 10 รวม 6 ข้อ เป็นเรื่องเกี่ยวกับการบริหารบุคลากรซึ่งเป็นหน้าที่สำคัญที่สุดของศึกษานิเทศก์

ข้อ 1 - 4 รวม 4 ข้อ เป็นเรื่องเกี่ยวกับประสบการณ์และความคิดเห็นในการปฏิบัติงานซึ่งมีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานในตำแหน่งศึกษานิเทศก์รองลงมา

ข้อ 11 - 13 รวม 3 ข้อ เป็นเรื่องเกี่ยวกับชุมชน อันเป็นหน้าที่สำคัญอันหนึ่ง ของศึกษานิเทศก์

รวมแบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการวิจัยสนามครั้งนี้ 13 ข้อ ด้วยกัน ซึ่งรายละเอียดและลักษณะของแบบสัมภาษณ์ได้เสนอไว้แล้วในภาคผนวกของรายงานการวิจัยนี้

1.2 รูปร่างแบบสัมภาษณ์

เพื่อความสะดวกในการทำการวิจัยสนาม (Field Research) จึงได้เลือกใช้แบบสัมภาษณ์ชนิดที่เรียกว่า แบบให้ตอบโดยเสรี (Open end) ตามแนวแบบสำรวจทัศนคติซึ่งแนะนำโดย Allen L. Edwards¹ ซึ่งมีรูปร่างดังนี้

¹Allen L. Edwards, Techniques of Attitude Scale Construction (New York: Appleton Century-Crofts. Inc.), 1957.

ขอ 1. ในฐานะที่ท่านเคยเป็นครูใหญ่มาแล้ว ท่านคิดว่าตำแหน่งศึกษ
ธิการและตำแหน่งครูใหญ่เป็นอย่างไรครับ ต่างกันหรือคล้ายคลึงกันอย่างไร

.....
.....
.....

ขอ 2. ก่อนเป็นศึกษธิการ ท่านคิดว่าควรจะได้รับตำแหน่งอะไรมา
ก่อนครับ ซึ่งอาจจะช่วยให้มีความรู้หรือประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งศึกษธิการ

.....
.....
.....

สำหรับในขอ 1 นั้น ที่ถามก็เพื่อต้องการทราบความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งผู้
บริหารด้วยกันคือตำแหน่งครูใหญ่และศึกษธิการ

ขอ 2 ที่ถามอย่างนั้นเพื่อต้องการทราบความคิดเห็นเกี่ยวกับทางอาชีพ

(Career path)

ขอ 3 การปฏิบัติงานในหน้าที่ของท่านนั้น ท่านคิดว่าได้ความรู้มาจากไหนครับ
ที่ถามเช่นนี้เพราะต้องการทราบลักษณะการวินิจฉัยสั่งการ และความรอบรู้ใน
งานเฉพาะตำแหน่ง มีทฤษฎีหรือหลักการปฏิบัติงานหรือไม่ ถ้าผู้ตอบบอกว่าได้จากประสพ
การณ์ในการทำงาน แสดงว่าผู้นั้นนอกจากจะมีความคิดเห็นและการปฏิบัติงานค่อนข้างโบราณ
ใช้วิธีเดียวกันแบบ ล่าสมัยและไม่ทันต่อเหตุการณ์ ไม่เป็นผู้ที่หมั่นชวนหาความรู้ใส่ตัว
ไม่มีความก้าวหน้าทางอาชีพ (Professional Growth) คำตอบที่อยากจะได้ก็คือ
ได้จากประสบการณ์ จากตำราที่ค้นคว้าและจากการอบรมทั้งสามอย่างนี้จะให้หลักและทฤษฎี
ในการปฏิบัติงานอย่างถูกต้องและไฉฉ่า

ขอ 4 ท่านคิดว่าไว้อะไรเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานครับ และถ้าเรียงตาม
ลำดับความสำคัญ ท่านคิดว่าอย่างไรจะมากก่อนหลังครับ

ที่ถามอย่างนี้เพราะต้องการทราบลักษณะการทำงานและการเป็นผู้นำ (Leadership) ผู้บริหารที่ดีจะต้องเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตย (Democratic leader) และมีความยืดหยุ่นตามความเหมาะสม (Flexibility) มีใจวาปฏิบัติ ตามระเบียบหรือกฎเกณฑ์ทุกอย่าง หากแต่ใช้ระเบียบหรือกฎเกณฑ์นั้น ๆ เป็นแนวทางการ ปฏิบัติงานโดยมีความยืดหยุ่นและคล่องตัวพอสมควร

ข้อ 5 ในฐานะที่ท่านเป็นผู้บังคับบัญชาชั้นสูง ซึ่งมีผู้อยู่ใต้อำนาจบัญชาเป็น จำนวนมากนั้น ท่านคิดว่าท่านควรจะไปร่วมสนุกรสนานกับผู้อยู่ใต้อำนาจบัญชาบางใหม่ครับ ท่านไปร่วมบ่อยไหม งานอะไรครับ

ที่ถามเช่นนี้เพราะต้องการดูวิธีการสร้างขวัญ (Morale) ให้แก่ผู้อยู่ใต้อำนาจ บัญชา ความร่วมมือและลักษณะการเป็นผู้นำ ผู้บริหารที่ดีควรจะหาโอกาสไปร่วมสนุกรสนาน เป็นการส่วนตัวกับผู้อยู่ใต้อำนาจบัญชาบ่อย ๆ ตามความเหมาะสม ทั้งนี้เพื่อความเข้าใจดี ตอกัน สร้างขวัญและความร่วมมือให้แก่ผู้อยู่ใต้อำนาจบัญชา มีความเป็นกันเองเพราะจะได้ ทราบปัญหาต่าง ๆ และนิสัยใจคอและความต้องการของผู้อยู่ใต้อำนาจบัญชาเป็นอย่างดี

ข้อ 6 ผมทราบวางงานในหน้าที่ของท่านหนักมาก ท่านยังพอมีเวลาไปเยี่ยม เยียนผู้อยู่ใต้อำนาจบัญชาบางใหม่ครับ

ที่ถามอย่างนี้เพราะต้องการดูความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้อยู่ใต้อำนาจ บัญชา (Human relation) คุณขวัญของผู้อยู่ใต้อำนาจบัญชา ถ้าผู้บังคับบัญชาไปมาหาสู่ เยี่ยมเยียนผู้อยู่ใต้อำนาจบัญชาบ่อย ๆ จะทำให้ผู้อยู่ใต้อำนาจบัญชาอบอุนใจ มีขวัญในการ ทำงานดี มีความกลมเกลียว ประองคองกันรวมทั้งความจงรักภักดี (Loyalty) ที่ผู้ บริหารพึงได้รับจากผู้อยู่ใต้อำนาจบัญชา

ข้อ 7 การพิจารณาความดีความชอบเพื่อขึ้นเงินเดือนให้แก่ผู้อยู่ใต้อำนาจบัญชา ของท่านนั้น ท่านคิดว่าท่านได้ใช้หลักการอะไรเป็นพิเศษบ้างไหมครับ

ที่ถามอย่างนี้ เพราะต้องการทราบลักษณะการทำงานและการเป็นผู้นำ (Leadership) ผู้บริหารที่ดีน่าจะแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมาร่วมพิจารณาความดี ความชอบแก่ผู้อยู่ใต้อำนาจบัญชา จริงอยู่แม้ว่าการพิจารณาความดีความชอบเพื่อขึ้นเงิน เดือนนั้นอยู่อำนาจหน้าที่และดุลยพินิจของผู้บังคับบัญชาโดยตรงแต่เพียงผู้เดียว แต่การ

มีคณะกรรมการร่วมพิจารณานั้นจะช่วยป้องกัน (Protect) มิให้ผู้ยูโตมังคัมบัญชาเกิดการเข้าใจผิด และมีทัศนคติที่ไม่ดี เกิดความกระต้างกระเดื่องต่อผู้บังคับบัญชาได้ ถ้าหากวางที่ผลทางการพิจารณาความคิดความชอบนั้นไม่เป็นที่พอใจ

ข้อ 8 ถ้าผู้ยูโตมังคัมบัญชาของท่านทำงานบกพร่องหรือผิดพลาด ท่านทำอย่างไรครับ

ที่ตามเช่นนี้เพราะต้องการทราบการบริหารบุคลากรในลักษณะของการเป็นผู้นำดูขอบเขตการใช้อำนาจหน้าที่ในตำแหน่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งมีส่วนช่วยในการสร้างขวัญให้แก่อุบัติยูโตมังคัมบัญชาโดยตรง ผู้บริหารที่ดียอมไม่พยายามใช้อำนาจในตำแหน่งของตนลงโทษผู้ยูโตมังคัมบัญชาหากไม่จำเป็นจริง ๆ แต่พยายามใช้วิธีตักเตือน แนะนำ แก้ไขเป็นการส่วนตัว หรืออาจจะใช้วิธีมอบหมายงานที่เหมาะสมและตรงตามความสามารถและความถนัดของผู้ยูโตมังคัมบัญชา ซึ่งเป็นการพัฒนาและบำรุงรักษาบุคลากรอันเป็นหน้าที่สำคัญอย่างหนึ่งของผู้บริหาร

ข้อ 9 ตั้งแต่เป็นศึกษานิเทศก์ ท่านต้องรับงานในหน้าที่อื่น ๆ ที่นอกเหนือไปจากงานในหน้าที่ของท่านมากไหมครับ งานเป็นอย่างไรบ้างครับ

ที่ตามอย่างนี้เพราะต้องการทราบความสัมพันธ์ระหว่างกับผู้บังคับบัญชาชั้นสูงขึ้นไปอีก และความสัมพันธ์ในหน่วยงานที่ผู้บังคับบัญชาชั้นสูงมอบหมายให้ทำงานพิเศษที่สำคัญ ๆ บ่อย ๆ เพราะเขาเชื่อและเลื่อมใสในฝีมือ สังคมก็ให้ความร่วมมือและยกย่องเป็นหน่วยหนึ่ง (Somebody) ของสังคมทีเดียว

ข้อ 10 ท่านคิดว่าควรจะมีการจัดตั้งหน่วยงานอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อฝึกอบรมคนที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นศึกษานิเทศก์ไหมครับ ควรจะใช้เวลาสักเท่าไรครับ และหน่วยงานที่ว่านี้ควรเป็นหน่วยงานกลางของกระทรวงศึกษานิเทศก์หรือว่ามอบให้สถาบันอื่นรับไปทำครับ หรือว่าควรจะมีการอบรมพิเศษเป็นคราว ๆ โดยกรม กอง เจ้าสังกัดเป็นผู้จัดขึ้น

ที่ตามอย่างนี้เพราะต้องการทราบความคิดเห็น ความต้องการในการแสวงหาความรู้ หลักการ หรือทฤษฎีใหม่ ๆ เพื่อนำไปใช้ปฏิบัติงานอย่างถูกต้องและได้ผล ซึ่งในการนี้น่าจะมีหน่วยงานกลางช่วยหล่อหลอมความคิดเห็นให้คล้ายคลึงกัน ให้หลักการปฏิบัติงาน-

ที่ถูกต้องตามนโยบายของรัฐบาล และหน่วยงานนี้ควรจะเป็นหน่วยงานกลางที่กระทรวง-
ศึกษาธิการ เป็นผู้จัดขึ้น แล้วเชิญวิทยากรจากสถาบันอื่นมาร่วมอภิปรายให้ความรู้ด้วย
เพราะกระทรวงศึกษาธิการรู้จักคนและปัญหาต่าง ๆ ได้ดีกว่าผู้อื่น นอกจากนี้จะจัด
การอบรมพิเศษเป็นคราว ๆ ไปด้วยเพื่อรับทราบนโยบายใหม่ ๆ ของรัฐ ปัญหาและ
การแก้ไขต่าง ๆ ในสังคมปัจจุบันที่กระทรวงศึกษาธิการต้องให้ความร่วมมือและปฏิบัติ

ขอ 11 นอกจากการปฏิบัติงานในราชการตามปกติแล้ว ท่านมีโอกา
สช่วยเหลือหรือทำงานร่วมกับประชาชนในโครงการต่าง ๆ บางไหมครับ และท่านมี
ความรู้ดีอย่างไรบ้างครับ

ที่ถามเช่นนี้เพราะต้องการทราบความสัมพันธ์กับชุมชนของผู้บริหารการศึกษา
ผู้บริหารที่ดีต้องเข้าถึงประชาชน มีมนุษยสัมพันธ์ (Human relationship) ที่ดี
รู้จักเสียสละแรงงาน กำลังความคิด และไต่ทำงานร่วมกับประชาชนด้วยความรู้สึกยินดี
และจริงใจ

ขอ 12 ที่แล้ว ๆ มาขณะที่ท่านทำงานในตำแหน่งศึกษาธิการนั้น มีประชาชน
หรือชาวบ้านมาช่วยเหลือท่านบ้างไหมครับ งานด้านไหนครับ

ที่ถามอย่างนี้เพราะต้องการดูความร่วมมือของประชาชนที่มีต่อผู้บริหารการศึกษา
การเข้าถึงประชาชน เพื่อตรวจสอบ (Check) คำถามในขอ 11 ด้วย

ขอ 13 ในงานรื่นเริงหรืองานสำคัญ ๆ บางอย่างที่ชาวบ้านจัดขึ้น เช่น
การแต่งงาน การขึ้นบ้านใหม่ ฯลฯ ท่านเคยได้รับเชิญบ้างไหมครับ ท่านมีเวลาไปร่วมไหม
ถ้ามีงานพร้อม ๆ กันหลายงานท่านไปไหนหมดทุกงานไหมครับ

ที่ถามเช่นนี้เพราะต้องการดูมนุษยสัมพันธ์และการวางตนของผู้บังคับบัญชาใน
สังคมนั้น ๆ สังคมให้ความยกย่องนับถือ (Respect) และเป็นกันเองแค่ไหน ถ้ามีงาน
พร้อม ๆ กันหลายงานผู้บริหารที่ดีควรหาเวลาไปร่วมทุกงานที่ได้รับเชิญ เพื่อเป็นเกียรติ
และร่วมมือแก่สังคมอย่างเต็มที่

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้รับความร่วมมือจากกองกลางสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ อนุญาตให้คนทะเบียนประวัติของศึกษานิเทศก์อำเภอ ศึกษานิเทศก์ประจำกิ่งอำเภอ และศึกษานิเทศก์จังหวัดทุกคน

ส่วนการวิจัยสนาม (Field Research) นั้น ผู้วิจัยได้เดินทางไปสัมภาษณ์ด้วยตนเองตามจังหวัดต่าง ๆ ดังกล่าวแล้วทั้ง 10 จังหวัด ข้อมูลจึงได้ครบตามที่สุ่มเอาไว้ คือ 5 % ของประชากรทั้งหมด หรือ 30 คน จึงนับว่าได้ข้อมูลครบ 100 % ของที่สุ่ม (Sampling) เอาไว้

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 วิธีสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยนี้ตั้งสมมุติฐานว่า ศึกษานิเทศก์ 80 % เคยเป็นครูมาก่อน และผู้ที่ เป็นศึกษานิเทศก์อำเภอและศึกษานิเทศก์จังหวัด 50 % มาจากตำแหน่งผู้ช่วยศึกษานิเทศก์อำเภอ และผู้ช่วยศึกษานิเทศก์จังหวัด (ที่เลือกเอา 50 % นี้ เพราะตำแหน่งศึกษานิเทศก์อำเภอนั้นเลือกบุคคลมาจากหลายตำแหน่งด้วยกัน เช่น ครู ประจำแผนก หรือ เสมียน เป็นต้น ส่วนตำแหน่งศึกษานิเทศก์จังหวัดนั้นเลือกบุคคลมาจากตำแหน่งต่าง ๆ เช่น หัวหน้าแผนก ศึกษานิเทศก์อำเภอหรือผู้ช่วยศึกษานิเทศก์จังหวัด เป็นต้น) ดังกล่าวไว้แล้วในบทที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลจึงได้จัดทำในเชิงสถิติ 3 ประการคือ

3.1.1 หากสถิติพรรณนา คือมัธยฐาน (Median) ค่าเฉลี่ย (Mean) เปอร์เซ็นต์ (Percentage)

3.1.2 เพื่อวิเคราะห์ความคิดเห็นแบบ Open end จึงต้องให้น้ำหนักคะแนนโดยอาศัยการแนะนำของ Allen L. Edward จึงคิดดังนี้

ความคิดเห็นที่สำคัญที่สุดอันดับหนึ่งให้	3 คะแนน
ความคิดเห็นอันดับ 2 ให้	2 คะแนน
ความคิดเห็นอันดับ 3 ให้	1 คะแนน

ถ้าตอบมาขอเดี๋ยวก้ให้ 3 คะแนน อีก 2 ข้อก็เป็นศูนย์คะแนน ถ้าตอบ
มา 2 ข้อ ก้ให้ 3 และ 2 คะแนนตามลำดับ อีกข้อหนึ่งก็เป็นศูนย์ เมื่อให้คะแนน
หมดทุกคนแล้ว นำเอาคะแนนแต่ละขอมารวมกันและนับคะแนนแต่ละขอแบบ Tally
แล้วรวมคะแนนแต่ละขอ ขึ้นต่อไปตรวจเรียงภาษาเสียใหม่ ขอความที่ไปกันได้ก็
รวมไว้ในข้อเดี๋ยวกัน ส่วนขอความที่ไปกันไม่ได้ก็แยกเอาไว้ต่างหาก แล้วรวม
คะแนนอีกครั้งหนึ่ง ก็จะได้คะแนนครั้งสุดท้ายเรียงตามความสำคัญ ขึ้นต่อไปเรียง
ลำดับของคะแนนจากมากที่สุดลงมา เสร็จแล้วคิดเทียบเป็นเปอร์เซ็นต์

3.1.3 เพื่อตรวจสอบสมมุติฐานที่ได้ตั้งไว้ ซึ่งใช้วิธี Proportion
test หา Proportion ของประชากร (π) แล้วคำนวณค่า $\frac{x}{\sigma}$
ที่ระดับความมีนัยสำคัญ 5 % ได้จากสูตร

$$\frac{x}{\sigma} = \frac{|P - \pi|}{\sigma_P}$$

และ
$$\sigma_P = \sqrt{\frac{\pi(1-\pi)}{N}}$$

เมื่อ $\sigma_P =$ Standard deviation ของ population

$\pi =$ ค่า proportion ของประชากรที่หามาได้

$N =$ จำนวนประชากร

$P =$ ค่าของ proportion จากสมมุติฐาน

$\frac{x}{\sigma} =$ ค่าจากตารางของ Normal Curve²

แล้วนำค่า $\frac{x}{\sigma}$ ที่ได้ไปเปรียบเทียบกับค่า $\frac{x}{\sigma}$ จากตาราง (ถ้า $\frac{x}{\sigma}$ ที่
ระดับความมีนัยสำคัญ 5 %) ถ้ามากกว่าก็ยอมรับสมมุติฐาน ถ้าน้อยกว่าก็ปฏิเสธไม่
ยอมรับสมมุติฐาน

²Frederick E. Goxton, Dudley J. Cowden, and Sidney
Klim, Applied General Statistics (New Delhi, Prentice-Hall
of India Private Limited, 1969), p. 665.

3.2 การเสนอข้อมูล

การวิจัยนี้เสนอข้อมูล 2 อย่างด้วยกัน คือค่ามัธยฐาน (Median) ของศึกษาธิการอำเภอ และศึกษาธิการจังหวัด ในระยะ 5 ปีที่ผ่านมา เพื่อทำนายอายุมัธยฐานของศึกษาธิการในอนาคต หาเปอร์เซ็นต์ของตำแหน่งต่าง ๆ เช่น ครู เสมียน ประจำแผนก ศึกษาธิการอำเภอ ผู้ช่วยศึกษาธิการจังหวัด ฯลฯ เป็นต้น

4. สรุป

ข้อมูลในการวิจัยได้มาจากสมุคหะเบียนประวัติของศึกษาธิการอำเภอ และศึกษาธิการจังหวัดทั่วประเทศ

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในภาคการวิจัยสนาม (Field Research) เป็นแบบสัมภาษณ์

การเก็บข้อมูลเนื่องจากไปสัมภาษณ์ด้วยตนเองทุกจังหวัดที่เลือกสุ่มจากตัวอย่าง (Sampling) จึงได้ข้อมูลครบ 100 % ของประชากรที่สุ่มมา

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ Median, mean วิธีวิเคราะห์ความคิดตามแนวของ Allen L. Edwards.